

ที่ ยธ ๐๗๑๑.๕/๗๗๗๕

กระทรวงยุติธรรม

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ

อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘

ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง

เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยเครื่องพันธนาการและวิธีการใช้เครื่องพันธนาการสำหรับผู้ต้องกักขัง พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ ฉบับ
๒. ร่างกฎกระทรวงว่าด้วยเครื่องพันธนาการและวิธีการใช้เครื่องพันธนาการสำหรับผู้ต้องกักขัง พ.ศ. พร้อมบันทึกหลักการและเหตุผล จำนวน ๑๑๐ ชุด
๓. ซีดีข้อมูล จำนวน ๑ แผ่น

ด้วยกระทรวงยุติธรรมขอเสนอร่างกฎกระทรวงว่าด้วยเครื่องพันธนาการและวิธีการใช้เครื่องพันธนาการสำหรับผู้ต้องกักขัง พ.ศ. ซึ่งออกตามความในมาตรา ๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการกระทรวงยุติธรรมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

(ไม่มี)

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ด้วยกรมราชทัณฑ์ได้เสนอร่างกฎกระทรวงว่าด้วยเครื่องพันธนาการและวิธีการใช้เครื่องพันธนาการสำหรับผู้ต้องกักขัง พ.ศ. ซึ่งออกตามความในมาตรา ๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีสาระสำคัญโดยสรุป ดังนี้

(๑) กำหนดให้มีเครื่องพันธนาการที่จะนำมาใช้กับผู้ต้องกักขังไว้ ๓ ประเภท คือ กุญแจมือ กุญแจเท้า และชุดกุญแจมือและกุญแจเท้า

/ (๒) กำหนด ...

(๒) กำหนดให้แบบและขนาดของเครื่องพันธนาการประเภทกุญแจมือ กุญแจเท้า และชุดกุญแจมือและกุญแจเท้า เป็นไปตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนด

(๓) กำหนดห้ามมิให้ใช้เครื่องพันธนาการกับผู้ต้องกักขังอายุเกิน ๖๐ ปี หรือผู้ต้องกักขังหญิง หรือผู้ต้องกักขังที่พิการ เว้นแต่เป็นคนดุร้าย หรือมีพฤติกรรมหรืออาการสื่อว่าเป็นบุคคลวิกลจริต ซึ่งจำเป็นต้องป้องกันมิให้ก่อภัยอันตราย

(๔) กำหนดหลักการห้ามมิให้ใช้เครื่องพันธนาการอย่างอื่นนอกจากกุญแจมือ กุญแจเท้า หรือชุดกุญแจมือและกุญแจเท้า เว้นแต่กรณีจำเป็นซึ่งผู้อำนวยการสถานกักขังหรือหัวหน้าผู้บังคับบัญชาสถานที่กักขังเห็นว่าเบากว่าเครื่องพันธนาการดังกล่าว

รายละเอียดปรากฏตามร่างกฎกระทรวงฯ ที่แนบมาพร้อมนี้

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

(ไม่มี)

๔. สารสำคัญหรือข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ปัญหาหรือข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไข

เพื่อออกกฎกระทรวงว่าด้วยเครื่องพันธนาการและวิธีการใช้เครื่องพันธนาการสำหรับผู้ต้องกักขัง ให้เป็นไปตามหลักการในมาตรา ๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม

๔.๒ มาตรการที่จะบรรลุมติประสงค์ของภารกิจ

การปฏิบัติต่อผู้ต้องกักขังหรือบุคคลผู้ถูกควบคุมตามคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายนั้น เป็นการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของบุคคล หากได้มีการปฏิบัติต่อบุคคลดังกล่าวในเรื่องใดๆ โดยไม่มีกฎหมายรองรับย่อมเป็นการละเมิดสิทธิของบุคคล จึงจำเป็นต้องมีกฎหมายที่ครอบคลุมชัดเจน เพื่อบรรลุการดำเนินการดังกล่าว

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด

(ไม่มี)

๖. ผลกระทบ

การออกกฎกระทรวงว่าด้วยเครื่องพันธนาการและวิธีการใช้เครื่องพันธนาการสำหรับผู้ต้องกักขัง พ.ศ. ครั้งนี้ ไม่ก่อให้เกิดภาระหน้าที่แก่ประชาชนและไม่ได้จำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนทั่วไป แต่มีผลเฉพาะกับผู้ต้องกักขังเท่านั้น ดังนั้น ในการดำเนินการออกกฎกระทรวงฯ ครั้งนี้ จึงไม่มีผลกระทบต่อประชาชนโดยทั่วไป

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

(ไม่มี)

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
(ไม่มี)

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๐๖
และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๕/๑ ห้ามมิให้ใช้เครื่องพันธนาการแก่ผู้ต้องกักขัง เว้นแต่

(๑) มีพฤติการณ์ที่จะทำอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกายของตนเองหรือผู้อื่น

(๒) มีพฤติกรรมหรืออาการส่อว่าเป็นบุคคลวิกลจริตซึ่งอาจจะทำอันตรายต่อชีวิตหรือร่างกาย
ของตนเองหรือผู้อื่น

(๓) เมื่อถูกควบคุมตัวไปนอกสถานที่กักขังและมีพฤติการณ์ว่าจะหลบหนี

เครื่องพันธนาการและหลักเกณฑ์การใช้ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน
กฎกระทรวงโดยให้คำนึงถึงผู้ต้องกักขังที่พิการด้วย ทั้งนี้ ต้องมิใช่ตรวนหรือเครื่องพันธนาการอื่นที่หนักกว่า

เมื่อมีเหตุตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าบังคับบัญชาสถานที่กักขังอาจสั่ง
ให้ใช้เครื่องพันธนาการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามวรรคสอง โดยให้บันทึกเหตุผล
หรือความจำเป็นไว้ด้วยและให้เพิกถอนการใช้เครื่องพันธนาการเมื่อเหตุดังกล่าวสิ้นสุดลง

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี
อำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงยุติธรรมขอเสนอร่างกฎกระทรวงว่าด้วยเครื่องพันธนาการและวิธีการใช้เครื่อง
พันธนาการสำหรับผู้ต้องกักขัง พ.ศ. ซึ่งรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้ให้ความเห็นชอบแล้ว
เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นในหลักการอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

พ. ๕๗๖

(ไพบุลย์ คุ่มฉายา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กรมราชทัณฑ์ กองนิติการ

โทร. ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๙-๖๐ โทรสาร ๐ ๒๙๖๗ ๓๓๕๙